

Nr 150

Av herr Jacobsson m. fl., om uppflyttning i högre lönegrad av vissa tjänster vid lantmäteristaten.

I sina anslagsäskanden för budgetåret 1956/57 redovisar lantmäteristyrelsen arbetsbalansen inom lantmäteriets förrättningsverksamhet. Arbetsmängden har visat en ständig ökning under senare år. Antalet avslutade ärenden har också ökat ehuru i långsammare takt trots att lantmäteridistriktens arbetskraftsresurser icke blivit större. Resultatet har blivit en alltmer växande arbetsbalans, som icke kan bemästras utan att personalresurserna ökas. Detta framgår klart av lantmäteristyrelsens motivering för sina äskanden. Jordbruksutskottet har uppmärksammat frågan och i utlåtande nr 18/1955 påtalat de stora besvärigheterna i form av långa dröjsmål med förrättningar och därav föranledda samhällsekonomiska olägenheter. Utskottet har därför förordat en omprövning av personalresurserna i ett sammanhang och att förslag härom skulle föreläggas 1956 års riksdag. Utlåtandet har godkänts av 1955 års riksdag. Kungl. Maj:t har i brev den 20 maj 1955 anbefallt lantmäteristyrelsen att — med beaktande av vad i jordbruksutskottets utlåtande anförts — i anslagsäskandena för budgetåret 1956/57 framlägga förslag i de särskilda frågor, vilka närmare berörts i samma utlåtande. I sina äskanden har styrelsen föreslagit vissa angelägna förstärkningar av distriktens kapacitet. Kungl. Maj:ts proposition till årets riksdag tillgodoser dock icke dessa önskemål, något som för övre Norrland väcker stora betänkligheter.

Den av lantmäteristyrelsen redovisade statistiken visar följande. Av rikets 148 lantmäteridistrikt äro 62 särskilt arbetstygda med balans av minst 80 arbetsmånader eller mer än ett års balans för ett normalt distrikt. Dessa arbetstygda distrikt äro emellertid mycket ojämnt fördelade inom riket som framgår av nedanstående sammanställning.

Riksområde	Antal distrikt	därav arbets-tyngda	
		antal	%
Götaland	62	18	29
Svealand	41	21	51
Nedre Norrland ...	28	8	29
Övre Norrland	17	15	88
Summa	148	62	42

I övre Norrland — Norr- och Västerbotten — höra samtliga distrikt utom ett i vartdera länet till de mest arbetstyngda. Trots detta har lantmäteristyrelsen icke begärt att nya organisationer skola inrättas i dessa län. Enligt vad överlantmätarna i länen upplyst kan situationen icke bemästras genom inrättande av enstaka nya organisationer. De redan inrättade förfogandeorganisationerna ha stora speciella arbetsuppgifter och kunna ej belastas med löpande förrättningsarbete. Förstärkningen bör därför avse lantmäteridistriktet och gälla såväl lantmätar- som biträdeskategorierna. Förstärkningen med lantmätare bör i första hand avse att kvalificerade medhjälpare anställas inom varje distrikt. För närvarande rekryteras medhjälparna i övre Norrland i huvudsak bland nyexaminerade lantmätare. Efter några läroår, då medhjälparen börjar kunna göra nytta som självständig förrättningsman, flyttar han söderut och ersättes av en ny aspirant som skall läras upp av distriktslantmätaren. För övre Norrlands stora och arbetstyngda distrikt är detta en avsevärd nackdel. I stället för att kunna överlämna en del av sitt arbete åt medhjälparen måste distriktslantmätaren ägna sig åt att undervisa och särskilt granska medhjälparens arbeten. Att få någon ändring i detta förhållande har icke visat sig möjligt med nuvarande löne- och befordringsförhållanden. Den kvalificerade lantmätarpersonalen har icke kunnat dirigeras till övre Norrland. Den enda utvägen att lösa frågan är att placera högre avlönade lantmätartjänster i övre Norrland, vilka kunna tänkas locka kvalificerade sökande. Lägre lönegrad än Ca 29 kan ej komma i fråga om medhjälparen skall kunna beräknas stanna någon längre tid.

Lantmäteristyrelsen har i sina äskanden redovisat det bekymmersamma läget i fråga om rekryteringen av lantmätare. Det har påvisats att tillströmningen av studerande till lantmätarbanan minskat starkt, och att avgången av erfarna lantmätare till annan statlig tjänst och till kommunal och enskild verksamhet skett i allt större omfattning. En översyn av lantmätarnas löneställning har synts styrelsen erforderlig. I avvaktan härpå har styrelsen stannat vid att föreslå — förutom personal till nya distrikt och förfogandeenheter — att tio tjänster i lönegrad Ce 27 utbytas mot tio i Ca 29. Lantmätare i sistnämnda lönegrad bruka utnyttjas för de mera arbetstyngda distrikten. Enligt uppgift är arbetsbalansen i förhållande till tillgänglig personal inom distriktsorganisationen vid föregående årsskifte störst i, förutom Kopparbergs län på grund av dess speciella skiftesförhållanden, Norrbottens och Västerbottens län. Det är på grund härav för lantmäteriverksamheten i dessa län särskilt angeläget att tjänster som kunna besättas med mera kvalificerade lantmätare inrättas. Sådana tjänster erfordras med det snaraste i samtliga 17 distrikt i de båda nordligaste länen. De två distrikt som nu icke angivits som arbetstyngda — Nordmalings och Haparanda — äro så stora och rikt befolkade och ha en så betydande latent arbetsmängd att även de böra tillföras kvalificerade medhjälpare. En sådan åtgärd skulle

såsom av det föregående framgår också bidra till att förbättra de dåliga befordringsutsikterna för de yngre lantmätarna.

Kostnaderna för höjande av 17 tjänster från lönegrad 27 till 29 utgöra omkring 17 200 kronor. För denna måttliga kostnad vinnes en ökad effektivitet som omedelbart ger utslag i ökade taxeinkomster för statsverket.

På grund av det anförda hemställa vi,

att riksdagen vid behandlingen av nionde huvudtiteln i statsverkspropositionen i och för förstärkning av lantmäteriets distriktsorganisation i Norr- och Västerbottens län ville

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga sådan ändring i personalförteckningen för lantmäteristaten att 17 tjänster i lönegrad Ce 27 uppflyttas till Ca 29,

2) fastställa härav föranledda jämkningar i avlöningsstaten för lantmäteristaten, och

3) anvisa ytterligare 18 000 kronor på grund av härav föranledd ökning av förslagsanslaget till *Lantmäteristaten: Avlöningar* för budgetåret 1956/57.

Stockholm den 24 januari 1956

Per Jacobsson

Uno Olofsson

Jakob Grym

E. Hj. Nyström

Thore Sörlin

Hugo Sundberg
